

PARTIZANSKA KNJIGA

Edicija
Tekstopolis
Knjiga 31

Partizanska knjiga

© Nemanja Jovanović, 2019.

© Za ovo izdanje Partizanska knjiga, 2019.

Urednici
Srđan Srđić
Vladimir Arsenić

Nemanja Jovanović

Rudi

Kikinda, 2019.

Rudi je sve to smislio. Moj stari ortak. Ispričao mi je kako su crvene tablete u kombinaciji s belim magla iz koje se ne vidi, ne oseća bespotrebno i imaš onaj utisak da je sve potaman. Ili pomalo toplo, ljudski toplo. Bezbrizno. Saosećajno. Nije on tada koristio te reči. Sâm sam saznao kasnije. Kao i činjenicu da mi se dlanovi više nisu znojili. Konačno sam prestao da kidišem na sebe sumanutim pretpostavkama koje su mi se zabadale u želudac poput municije iz kancelarijske heftalice. A uspevao sam i da zaspim. Uglavnom. On s tim nije imao problema. Tako mi je govorio. A dodao je i to kako mu posao lepo ide. U to se nisam mešao. Mada mi on više ni reč ne bi šušnuo o tome. Ostavio sam ga da se češka na onom starom trotoaru ispred JAT-a. Zurio je uz tramvajske žice gore prema Đermu i svetlucavim raskrnicama. Verovatno je očekivao nekoga.

„Koji je danas dan?“, dobacio mi je. Pomislio je da možda uzalud čeka. Rasklopio je maramicu i tutnuo je pod nos, tamo gde se najviše znojio.

„Čuješ li?“

„Nedelja...”, odgovorio sam brzo. Što sam brže mogao. „Mislim da je nedelja.” Okrenuo sam se oko sebe. „Jeste... Nedelja.” Jedino sam nju prepoznavao.

Brzo sam se dokopao auto-puta pribijen uz staklo autobusa. Nogavice su mi bile prilepljene za butine. Zamišljao sam kako će mi biti potrebne makaze da ih skinem. I nikako nisam mogao da se sakrijem od sunca. Posmatrao sam grad kako se gubi u treperavoj žezi iza Zemuna. Umorna, suva ravnica, nad kojom su se gibali golemi kablovi, najedanput je bila pritisnuta mnome i mojom prilično klimavom idejom da će konačno krenuti. Bio sam ubeđen da se nešto promenilo. Nisam bio najsigurniji šta. Tih dana sam osećao nešto tanano. Tek se pomaljalo. I kao da je dolazilo s leđa. Ili sa strane. Pa sam motrio. I donekle zazirao. Ipak, činilo se da sam konačno umakao onoj senci premišljanja, napokon napolju.

Stajao sam uz benzinsku pumpu, na ostrvcetu s aparatima za vazduh, okrenut auto-putu i stopirao ka severu. Čarape su mi bile znojave. I oticao sam. Svuda. Pluća su mi bila slaba. Kao da su bila slepljena za stomak. Nikako nisam mogao da udahnem dovoljno. A i bolela su me. Bitumenska vrelina uvučena u moju kosu i gaće. Nervi su mi cvrčali od toga. A i vodu sam bio zaboravio.

Pokupio me je usred nekog tegobnog razmišljanja. Nisam mnogo znao o kolima, pa sam se čuvao. Ništa nisam dodirivao. Sve oko mene bio je lim, krcat prekidačima, bez končića udobnosti. On se sve vreme primicao meni, u odlomcima neke priče bez uvoda, dok su pod dugačkom haubom, kroz isparenja motornog ulja, zujali izgrizeni kaiševi. Ličio je na radnika koji dovikuje nekome, nagnut kroz prozorčić kućice na vrhu krana. Neumorno se trudio da nadjača buku. Spuštao je slogove k patosu, dok ih je vetar kidao i gurao u svim pravcima. Na pamet mu nije padalo da podigne prozore. Pričao mi je kako je pre fakulteta vozio barže za Rusiju, vukao naftu mesecima, kao klinac, kroz Ukrajinu i kuda

sve ne: „Sine...”, uzaludno je dodavao gas, „Ti takvu sirotinju ne možeš ni da zamisliš.” Pravio je pauze u priči. Izvadio je plastičnu flašicu ispod sedišta, nasuo vodu na otvorenu maramicu i zalepio je za čelo. Zabačene glave, zurio je u bleštavi asfalt. Niz lice su mu klizile kapljice kao rastopljeno olovo. „... A s obale cvrkuću kurave, našminkane ko za cirkus. Sve s istim snom. Da zauvek uhvate maglu iz tih selendri. Razumeš. Oko njih samo šuma, travuljina i te ptičurine od kojih noću ne možeš da spavaš. Dva meseca ideš uzvodno, sediš na pramcu, piješ kafu, i gledaš u jedno drvo. Popiješ drugu, a drvo i dalje tu. I sunce. A tek komarci... Presijavao sam se od petroleja dan i noć... Toliko sam se mazao tim sranjem da sam se plašio da zapalim cigaretu... I da znaš, tad mi je bilo bolje nego sada.” Žalio mi se kako nema dece. Spavao je sa suprugom na istom kauču još od svadbe. Četrdeset godina. „I izlude me kazanče u kupatilu. Ko da popravljam krov. Uvek je negde bušno i kaplje da poludiš.” Leđa su ga bolela. Kao i njegovu ženu. Zato je morao da ćušne jastučić pod dupe. I da priča sve vreme. Slušao sam ga zagledan u retrovizor, kroz spušten prozor, i gurao kažiprst u zadžepak na pantalonama. Tamo gde se krunila moja hemija, u one dve boje, koju je Rudi tako hvalio.

Ušli smo kroz severni deo grada, preko Dunava, dok je matori žmirkao za ženama, pljučkajući kroz prozor. Vetar je duvao kroz limeni stomak tog ogromnog auta i vraćao tu istu pljuvačku, lepio je za keder na vratima i njegovu bradu. U dubini ispod sedišta nalazile su se prazne flaše i konzerve. Sve vreme sam ih gurkao

nogama. Račune i važne papire držao je u kaseti pritegnutoj gubicama za tegle. On je bio sitan i žut, povijen unapred. Viši u tim kolima za glavu od mene zbog prepunjenog jastuka kojeg je ugurao pod sebe. Točkovi su se uvijali po uskim krivinama dok me vozio ka zgradama nekog novog naselja. Više nije pričao. Cupkao je u sedištu, poput švercera iz Tuzija, tužan, presamićen oko volana, sve vreme merkajući kazaljku merača za gorivo.